

Hladové kameny, suché roky, kameníci a 3D modely

O tom, kdo přesně vyryl letopočty suchých let do pískovcových skal a balvanů kolem Děčína mnoho nevíme. Obvykle je tu rok, ryska a iniciály. Ten nejstarší záznam zhotovil v době sucha 1616 někdo s iniciály F. L., čteme-li dobře. Dobře známým autorem je Franz Mayer z Děčína, který zhotovil značky 1904, 1911 a 1921. Zda je autorem i značek 1930 a 1934 nevíme. Současně se nechával na hladovém kameni vždy fotografovat. Od suchého roku r. 2015, kdy jsme provedli zaměřené všech rysek pod jednotlivými letopočty, víme důležitou věc. Ti kdo je zhotovili, brali svou činnost vážně a nedělali to jen pro zábavu. Jsou tu totiž skutečně vyznačení minimálních vodních stavů odpovídající minimům na blízkém vodočtu, kde máme denní měření od r. 1851. Věříme, že všichni starší autoři, od zmíněného F. L. z r. 1616 až třeba po onoho pána s iniciály W. F. (nebo W. E.), který zhotovil značky 1811 a 1842, byli stejně pečliví.

Na hladovém kameni v Děčíně je také známý německý nápis: „Uvidíš-li mě, zaplať.“, ten tu je ale tesaný dvakrát, a znovu F. Mayerem jako doprovod značek 1904 a 1911. Na krátko se tu v r. 1911 objevil český text „smutno nám tu“, německými domorodci ovšem rychle smazaný. Po válce tu někdo vytesal: 'Okovy strženy', ani tento historický záznam jsme ale nenašli. V době sucha 1934 se tu objevil nápis 'Neplať holka nenaříkej, když je sucho, pole stříkej' reagující ironicky na nápis německý z r. 1904, resp. 1911. Ten podle Lidových Novin ze srpna 1934 vysekali čeští lodníci. Česko-německé „pošťuchování“ neskončilo dobře. Na kameni najdeme i datum konce války 9. 5. 1945. Hladový kámen v Děčíně je tedy svědkem stability děčínského koryta Labe a historie kolísání klimatu i společnosti.

Vzhledem k letošnímu nízkému vodnímu stavu měl ČHMÚ Praha opět jedinečnou možnost kámen očistit, znovu zdokumentovat a tentokrát naskenovat a vytvořit 3D model. Při kopání jsme se prokopali letos i k značce pověstného minima vodního stavu z r. 1947. Tu vytesal jakýsi pan Horák.

Elleder, L.